

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Богдан КОРОБКО
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ»**

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Магістр</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>«Бізнес-право»</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>D8 Право</u> (код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» для студентів спеціальності D8 Право, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Бізнес-право», 2025 року.

Розробник: Скрильник О. О., к.ю.н, доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

 Віталій ОКСІНЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 Інна КУЛЬЧІЙ

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Євгенія КАРПЕНКО

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>D Бізнес, адміністрування та право</u>	вибіркова	
Загальна кількість годин – 120			
Модулів – 1	Спеціальність <u>D8 Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено;	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	20 год.	10 год.
		Практичні	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
		Індивідуальна робота: - год.	
Вид контролю: диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 40/80

для заочної форми здобуття освіти – 20/100

2. Мета навчальної дисципліни

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. Навчальна дисципліна «Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» спрямована на вивчення здобувачами вищої освіти законодавства України і наукової літератури, в сфері правового регулювання агробізнесу в Україні, особливостей механізму правового регулювання суспільних відносин пов'язаних із створенням, функціонуванням та припиненням підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в аграрному секторі економіки, а також вміння орієнтуватись в особливостях правового регулювання вивченню напрямів інституційної підтримки зазначених суб'єктів господарювання, зокрема шляхом їх пільгового оподаткування, кредитування, страхування; актуальних правових питань забезпечення продовольчої безпеки в Україні.

2.2. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-право» забезпечується формування наступних програмних компетентностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
- Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.
- Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
- Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.
- Здатність здійснювати правничу діяльність в сфері бізнесу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є раніше вивченні, а саме Передумова вивчення «Професійні стандарти професійної етики та комунікації», «Порівняльне правознавство та правові системи Ради Європи та Європейського Союзу», «Сучасні тенденції кримінального права та процесу», «Сучасні тенденції кримінального права та процесу», «Проблеми правотворення та правозастосування».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання із дисципліни «Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою «Бізнес-право» (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів, зокрема:

- Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
- Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
- Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
- Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
- Мати практичні навички розв'язання проблем та складних задач правозастосування в сфері бізнесу.

Формулювання результатів навчання має зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через їх достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення

			вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формулюються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є	Незадовільний , здобувач не підготовлений

		з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.
--	--	--	--	--

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

поточний контроль

- усне опитування
- тестування
- виконання практичних завдань

підсумковий контроль

- диференційований залік

7. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Правове регулювання агробізнесу в Україні

Тема 1. Теоретико-правові аспекти розвитку агробізнесу.

Сутність агробізнесу, його роль та місце у суспільстві. Нормативне забезпечення особливостей становлення та розвитку агробізнесу в Україні. Зарубіжний досвід розвитку агробізнесу. Поняття та види джерел навчальної дисципліни.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Суб'єкти агробізнесу.

Поняття і види суб'єктів агробізнесу. Організаційно-правові форми ведення агробізнесу в Україні. Особливості правосуб'єктності аграрних підприємств. Легалізація суб'єктів агробізнесу. Створення, реорганізація, ліквідація суб'єктів аграрного господарювання.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Інституційне регулювання агробізнесу

Правові засади державного регулювання агробізнесу. Характеристика державно-правового регулювання сільського господарства. Цілі, основні завдання та напрями аграрної політики України. Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням аграрного законодавства. Недержавні інституційні організації та їх значення в діяльності агробізнесу

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Особливості правового становища окремих суб'єктів господарювання в сільському господарстві

Правове становище державних сільськогосподарських підприємств. Правове становище сільськогосподарських товариств та приватно-орендних підприємств. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів. Правове становище фермерського господарства. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства. Правове регулювання сільського зеленого туризму.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства а агробізнесі

Поняття відповідальності за порушення аграрного законодавства. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих в аграрному виробництві. Матеріальна відповідальність працівників аграрного бізнесу. Дисциплінарна відповідальність в агробізнесі.

Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства. Кримінальна відповідальність за порушення аграрного законодавства.

Практичне заняття № 5.

МОДУЛЬ 2. Право продовольчої безпеки

Тема 6. Поняття та системоутворюючі категорії права продовольчої безпеки.

Сутність поняття «право продовольчої безпеки» як комплексного міжгалузевого правового інституту. Ключові категорії: продовольча безпека, якість і безпечність харчових продуктів, державне регулювання продовольчого ринку, аграрна стабільність. Принципи формування та реалізації правових засад забезпечення продовольчої безпеки. Роль державного контролю, моніторингу та відповідальності у даній сфері. Основні напрями вдосконалення системи правового забезпечення продовольчої безпеки.

Практичне заняття № 6.

Тема 7. Міжнародне та національно-правове забезпечення продовольчої безпеки

Міжнародно-правові стандарти у сфері продовольчої безпеки, закріплені у документах ООН, ФАО, СОТ. Імплементация міжнародних норм у національне законодавство України. Система нормативно-правових актів, що регулюють продовольчу безпеку в Україні, включно з галузевими законами та підзаконними актами. Аналіз гармонізації українського законодавства із правом Європейського Союзу. Значення міжнародного співробітництва у зміцненні продовольчої стабільності держави.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Поняття та система інституційно-функціонального забезпечення продовольчої безпеки

Суб'єктний склад системи забезпечення продовольчої безпеки: державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства аграрного сектору, громадські організації. Функції кожного суб'єкта – нормотворча, контрольна, аналітична, координаційна. Механізми взаємодії державного та приватного секторів у формуванні продовольчої політики. Роль системи моніторингу та оцінки рівня продовольчої безпеки. Значення правового механізму реалізації державної політики продовольчої безпеки.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Державна і регіональна аграрна політика як основа забезпечення продовольчої безпеки

Принципи та інструменти державного регулювання аграрної політики України. Напрями державної підтримки сільськогосподарських виробників, формування продовольчих резервів і розвитку експорту агропродукції. Регіональні програми забезпечення продовольчої незалежності та розвитку фермерства. Роль органів державної влади та місцевого самоврядування у реалізації аграрної політики. Сучасні виклики та перспективи переходу до сталих моделей виробництва продовольства.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції як засіб гарантування продовольчої безпеки

Правові основи контролю за якістю та безпечністю харчових продуктів у контексті гарантування продовольчої безпеки. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності і якості харчових продуктів». Стандартизація, сертифікація, маркування, простежуваності та державного нагляду. Описуються правові механізми відповідальності виробників і контролюючих органів. Роль системи правових гарантій у реалізації права людини на безпечне харчування.

Практичне заняття № 10.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ 1. Правове регулювання агробізнесу в Україні						
Тема 1. Теоретико-правові аспекти розвитку агробізнесу	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Суб'єкти агробізнесу	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Інституційне регулювання агробізнесу	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Особливості правового становища окремих суб'єктів господарювання в сільському господарстві	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства а агробізнесі	12	2	2	-	-	8
МОДУЛЬ 2. Право продовольчої безпеки						
Тема 6. Поняття та системоутворюючі категорії права продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Міжнародне та національно-правове забезпечення продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Поняття та система інституційно-функціонального забезпечення продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Тема 9. Державна і регіональна аграрна політика як основа забезпечення продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Тема 10. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції як засіб гарантування продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Усього годин	120	20	20	-	-	80

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ 1. Правове регулювання агробізнесу в Україні						
Тема 1. Теоретико-правові аспекти розвитку агробізнесу	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Суб'єкти агробізнесу	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Інституційне регулювання агробізнесу	12	2	-	-	-	10
Тема 4. Особливості правового становища окремих суб'єктів господарювання в сільському господарстві	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства а агробізнесі	12	-	-	-	-	12
МОДУЛЬ 2. Право продовольчої безпеки						
Тема 6. Поняття та системоутворюючі категорії права продовольчої безпеки	12	-	-	-	-	12

Тема 7. Міжнародне та національно-правове забезпечення продовольчої безпеки	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Поняття та система інституційно-функціонального забезпечення продовольчої безпеки	12	-	2	-	-	10
Тема 9. Державна і регіональна аграрна політика як основа забезпечення продовольчої безпеки	12	2	-			10
Тема 10. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції як засіб гарантування продовольчої безпеки	12		2			10
Усього годин	120	10	10	-	-	100

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Семінарські заняття не передбачені		

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
1	Тема 1. Теоретико-правові аспекти розвитку агробізнесу. 1. Сутність агробізнесу, його роль та місце у суспільстві. 2. Нормативне забезпечення особливостей становлення та розвитку агробізнесу в Україні. 3. Зарубіжний досвід розвитку агробізнесу. 4. Поняття та види джерел навчальної дисципліни.	2	-
2	Тема 2. Суб'єкти агробізнесу. 1. Поняття і види суб'єктів агробізнесу. 2. Організаційно-правові форми ведення агробізнесу в Україні 3. Особливості правосуб'єктності аграрних підприємств. 4. Легалізація суб'єктів агробізнесу. 5. Створення, реорганізація, ліквідація суб'єктів аграрного господарювання.	2	2
3	Тема 3. Інституційне регулювання агробізнесу 1. Правові засади державного регулювання агробізнесу. 2. Характеристика державно-правового регулювання сільського господарства. 3. Цілі, основні завдання та напрями аграрної політики України. 4. Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням аграрного законодавства. 5. Недержавні інституційні організації та їх значення в діяльності агробізнесу	2	-
4	Тема 4. Особливості правового становища окремих суб'єктів господарювання в сільському господарстві 1. Правове становище державних сільськогосподарських підприємств.	2	2

	2. Правове становище сільськогосподарських товариств та приватно-орендних підприємств. 3. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів. Правове становище фермерського господарства. 4. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства. 5. Правове регулювання сільського зеленого туризму		
5	Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства а агробізнесі 1. Поняття відповідальності за порушення аграрного законодавства. 2. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих в аграрному виробництві. 3. Матеріальна відповідальність працівників аграрного бізнесу. 4. Дисциплінарна відповідальність в агробізнесі. 5. Адміністративна відповідальність за порушення аграрного законодавства. 6. Кримінальна відповідальність за порушення аграрного законодавства.	2	-
6	Тема 6. Поняття та системоутворюючі категорії права продовольчої безпеки. 1. Сутність поняття «право продовольчої безпеки» як комплексного міжгалузевого правового інституту. 2. Ключові категорії: продовольча безпека, якість і безпечність харчових продуктів, державне регулювання продовольчого ринку, аграрна стабільність. 3. Принципи формування та реалізації правових засад забезпечення продовольчої безпеки. 4. Роль державного контролю, моніторингу та відповідальності у даній сфері. 5. Основні напрями вдосконалення системи правового забезпечення продовольчої безпеки.	2	-
7	Тема 7. Міжнародне та національно-правове забезпечення продовольчої безпеки 1. Міжнародно-правові стандарти у сфері продовольчої безпеки, закріплені у документах ООН, ФАО, СОТ. 2. Імплементация міжнародних норм у національне законодавство України. 3. Система нормативно-правових актів, що регулюють продовольчу безпеку в Україні, включно з галузевими законами та підзаконними актами. 4. Аналіз гармонізації українського законодавства із правом Європейського Союзу. 5. Значення міжнародного співробітництва у зміцненні продовольчої стабільності держави.	2	2
8	Тема 8. Поняття та система інституційно-функціонального забезпечення продовольчої безпеки 1. Суб'єктний склад системи забезпечення продовольчої безпеки: державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства аграрного сектору, громадські організації. 2. Функції кожного суб'єкта – нормотворча, контрольна, аналітична, координаційна.	2	2

	3. Механізми взаємодії державного та приватного секторів у формуванні продовольчої політики. 4. Роль системи моніторингу та оцінки рівня продовольчої безпеки. 5. Значення правового механізму реалізації державної політики продовольчої безпеки.		
9	Тема 9. Державна і регіональна аграрна політика як основа забезпечення продовольчої безпеки 1. Принципи та інструменти державного регулювання аграрної політики України. 2. Напрями державної підтримки сільськогосподарських виробників, формування продовольчих резервів і розвитку експорту агропродукції. 3. Регіональні програми забезпечення продовольчої незалежності та розвитку фермерства. 4. Роль органів державної влади та місцевого самоврядування у реалізації аграрної політики. 5. Сучасні виклики та перспективи переходу до сталих моделей виробництва продовольства.	2	-
10	Тема 10. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції як засіб гарантування продовольчої безпеки 1. Правові основи контролю за якістю та безпечністю харчових продуктів у контексті гарантування продовольчої безпеки. 2. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності і якості харчових продуктів». 3. Стандартизація, сертифікація, маркування, простежуваності та державного нагляду. 4. Описуються правові механізми відповідальності виробників і контролюючих органів. 5. Роль системи правових гарантій у реалізації права людини на безпечне харчування.	2	2
	Усього	20	10

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є напрацювання вмінь роботи і застосування першоджерел, зокрема, нормативно-правовими актами, рекомендованою літературою і іншими джерелами, належна підготовка до практичних занять, наукової діяльності.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури,

рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;

- тестування;

- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);

- підготовка до диф. заліку.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ п/п	Перелік питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Тема 1. Теоретико-правові аспекти розвитку агробізнесу.			
1	Тенденції розвитку аграрного права в умовах євроінтеграції України.	8	12
Тема 2. Суб'єкти агробізнесу.			
2	Проблеми та перспективи розвитку малих форм господарювання у аграрному секторі?	8	8
Тема 3. Інституційне регулювання агробізнесу			
3	Роль міжнародних організацій у формуванні сучасної аграрної політики України.	8	10
Тема 4. Особливості правового становища окремих суб'єктів господарювання в сільському господарстві			
4	Правові механізми підтримки сталого розвитку аграрних суб'єктів господарювання.	8	8
Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства а агробізнесі			
5	Судова практика застосування відповідальності у сфері аграрних правовідносин.	8	12
Тема 6. Поняття та системоутворюючі категорії права продовольчої безпеки.			
6	Яким чином принцип сталого розвитку інтегрується у правову систему продовольчої безпеки України?	8	12
Тема 7. Міжнародне та національно-правове забезпечення продовольчої безпеки			
7	Які механізми контролю за виконанням міжнародних зобов'язань України у сфері продовольчої безпеки застосовуються на практиці?	8	8
Тема 8. Поняття та система інституційно-функціонального забезпечення продовольчої безпеки.			
8	Яку роль відіграють громадські та неурядові організації у системі правового забезпечення продовольчої безпеки?	8	10
Тема 9. Державна і регіональна аграрна політика як основа забезпечення продовольчої безпеки			
9	Як регіональні програми розвитку сільських територій впливають на рівень продовольчої безпеки держави?	8	10
Тема 10. Правове забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції як засіб гарантування продовольчої безпеки			
10	Які європейські стандарти якості та безпечності сільськогосподарської продукції інтегруються в українське законодавство?	8	10
	Разом	80	100

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	2	2	2		2				2	
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	8	8	8	6	8	6	6	6	8	6
Диф. залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

**Схема нарахування балів для заочної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни
«Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» за
видами робіт**

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10
	Практичне заняття									
		1		2			3	4		5
Тестування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання практичних завдань		2		2			2	2		2
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Всього за темами	6	8	6	8	6	6	8	8	6	8
Диф. залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів:
0,2 бали – правильна відповідь на одне тестове питання

Денна форма здобуття освіти:

- для теми 1,2,3,5,9: по 10 тестових питань ($0.2 \cdot 10 = 2$ бали)

Заочна форма здобуття освіти:

- тема 1,2,3,5,6,7,8,9,10: по 10 тестових питань ($0.2 \cdot 10 = 2$ бали).
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	4	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	2-3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	0-1	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-20	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 20 = 20$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2	1 Питання макс. 10 балів	9-10	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання
		7-8	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		4-6	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		1-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A -відмінно	5-відмінно
82-89	B -дуже добро	4-добре
74-81	C -добре	
64-73	D -задовільно	
60-63	E -достатньо	3-задовільно
35-59	FX - незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F - незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	2-незадовільно

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Правове регулювання аграрного бізнесу та забезпечення продовольчої безпеки» для студентів спеціальності 081 «Право» – Полтава: НУПП, 2024, 26 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Аграрне право України: навч. посібн. / авторський колектив: Антоненко О.А., Гоштинар С. Л., Григорецька І.І., Дришлюк В. І., Журавель А.В., Кострицький І.Л., Пащенко О.М.; за ред. Пащенко О.М. Одеса: ОДУВС, 2022. 206 с..
2. Аграрне право : підручник / В.М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчий та ін. ; за ред. А. М. Статівки. – Вид. 2-ге, змін. – Харків : Право, 2021. – 416 с. Єрмоленко В. М. Джерела аграрного права: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 510 с.
3. Карпінська Н. В. Застосування санітарних та фітосанітарних заходів: проблеми правового забезпечення у контексті вимог СОТ та ЄС: монографія. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, 2021. 532 с.
4. Кулинич П. Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: монографія. Київ: Норма права, 2021. 308 с.
5. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с.
6. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с.
7. Фермерські господарства як учасники цивільних та земельних правовідносин: за матеріалами судової практики: колект. Монографія. За заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2022. 288 с.
8. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с.
9. Курман Т. В. Право продовольчої безпеки : навч. посіб. / Т. В. Курман, О. М. Туєва. - Харків : Юрайт, 2021. - 92 с.

Допоміжна

1. Гафурова О. В. Вплив євроінтеграційних та міжнародних зобов'язань на розвиток аграрного законодавства України. Право. Людина. Довкілля. 2019. Вип. 10 (3). С. 14-20.
2. Григор'єва Х. А. Green Deal та Україна: роздуми про правові перспективи. Екологічне право. 2021. Вип. 1-4. С. 25-32.
3. Григор'єва Х. А. Загроза зникнення АТ «Аграрний фонд»: закономірна еволюція чи небезпечна правова тенденція? Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу (Харків, 12 травня 2023 року) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. С. 46 -49.
4. Григор'єва Х. А. Продовольча безпека в умовах воєнних конфліктів сучасності: досвід іноземних держав. Продовольча та екологічна безпека у воєнний і післявоєнний часи: правові виклики для України та світу: тези доповідей учасників Міжнар. наук.-практ. онлайн/офлайн конф. (м. Київ, 16 вересня 2022 р.). Київ: ФОП Ямчинський О.В. 2022. С. 107-109.
5. Григор'єва Х. А. Публічне адміністрування агробізнесу в умовах війни: правовий аналіз протекційності. Актуальні проблеми держави і права. 2023. Вип. 97. С. 53-65. 10.
6. Курман Т. В. Правові засади грантової підтримки агробізнесу як напряму державної аграрної політики України в умовах воєнного стану. Порівняльно-аналітичне право. 2023. № 3. С. 219-223.
7. Харитоновна Т. Є., Григор'єва Х. А. Продовольча безпека в умовах воєнних конфліктів сучасності: правовий досвід іноземних держав. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 287-291.

8. Харитонova Т. Є., Григор'єва Х. А. Публічне адміністрування у сфері агробізнесу: модний тренд чи принципово нова юридична ідея? Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу (Харків, 12 травня 2023 року) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. С. 142-146

9. Панасенко Н. Л. Діджиталізація в аграрній сфері та тенденції її розвитку. Електронне наукове видання. Науковий вісник Міжнародної аспірації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології, 7(3). 2022. URL: <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2022-1-3-5>

10. Петрова Н.О. Державно-правове регулювання аграрної сфери: окремі напрями в умовах сталого розвитку та євроінтеграції. Modern paradigm of public and private law amidst sustainable development : Scientific monograph. Vol. 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. 408 р. С. 139-171. URL: <http://baltiiapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/363/9884/20588-1?inline=T>

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Основний Закон України від 28 червня 1996 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

3. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top>

5. ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 р. № 1877- IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/conv#Text>

6. Закон України «Про фермерське господарство» від 19.06.2003 р. № 973-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>

7. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» 21.07.2020 р. № 819-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>

8. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 р. № 742-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6793>

2. Веб-сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>

3. Веб-сайт Президента України – <https://www.president.gov.ua/>

4. Веб-сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>

5. Веб-сайт Міністерства юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>

6. Веб-сайт Конституційного суду України – <https://minjust.gov.ua/ua>

7. Веб-сайт Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

8. Веб-сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України – www.reyestr.court.gov.ua/

9. Веб-портал «Судова влада України» – <http://dsa.court.gov.ua/dsa/>

10. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

11. Веб-сайт ЄС – <https://www.eeas.europa.eu>